

Найактуальнішою екологічною проблемою для України залишається забруднення природного середовища, що проявляється в надмірній концентрації тих чи інших компонентів або енергії – вищій від фонових або допустимих норм – внаслідок зведення в оборот речовин, які в природі не існують. Виникнення джерел забруднення пов'язане з діяльністю суспільства, спрямованою на виробництво матеріальних благ. Наслідки цієї діяльності викликають зміну характеристик усіх природних компонентів та їх складових, що негативно впливає на життєдіяльність суспільства, особливо – на здоров'я людей.

Питання охорони навколишнього середовища мають враховувати наступні положення: біосферні ресурси та об'єкти не повинні перевищувати можливості їх природного відтворення, відновлення та самоочищення; застосовувані технології мають ґрунтуватися на ефективних методах знешкодження й відновлення використаних природних ресурсів, що повертаються у навколишнє середовище; всі види господарської діяльності слід здійснювати з обов'язковим урахуванням екологічних чинників, законів, вимог та обмежень.

Отже, нераціональне та необґрунтоване використання суспільством природно-ресурсного потенціалу в процесі господарської діяльності спричиняє виникнення негативних еколого-економічних наслідків, що викликають зміну характеристик усіх природних компонентів та їх складових, які в подальшому призводять до екологічних криз. Сучасна економічна криза, як це не парадоксально на перший погляд, сприяє переходу нашої держави до нової моделі розвитку.

Список використаних джерел:

1. Бойчук Ю. Д., Солошенко Е. М., Бугай О. В. Екологія і охорона навколишнього середовища: навчальний посібник / Ю. Д. Бойчук, Е. М. Солошенко, О. В. Бугай. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2002. – 284 с.
2. Джигирей В. С. Екологія та охорона навколишнього середовища: навч. посібник / В. С. Джигирей. – Київ : «Знання», 2007. – 250 с.
3. Полозенко Д. В. Глобалізація економіки та фінансова стабільність в Україні / Д. В. Полозенко // Економіка АПК. – 2014. – № 5. – С. 5–11.

ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ САНІТАРНОГО ОЧИЩЕННЯ МІСТ

К. В. ТУРЧИНА, студентка
О. М. БУРАК, канд. екон. наук, доц.
*Харківський національний університет міського
господарства імені О. М. Бекетова
61002 Україна, м. Харків, вул. Маршала Бажанова, 17
Olena.Burak@kname.edu.ua*

Актуальність проблеми полягає у необхідності ефективної очистки міст від відходів, яка передбачає поліпшення екологічного стану міст та спрямована на

отримання економічних результатів. Елементами проблеми є несанкціоновані звалища твердих побутових відходів та незадовільний стан підприємств санітарного очищення міст в цілому.

Метою роботи є висвітлення питань економіко-екологічних проблем санітарного очищення міст.

За підрахунками щорічно в Україні утворюється приблизно 14 млн тон сміття, крім цього, спостерігається тенденція зростання цієї цифри кожного року на 2,5 %. До того ж лише 7% від вище згаданих відходів відсортовується та спалюється на сміттєспалювальних заводах, а решта 93% потрапляє на сміттєзвалища, які на сьогодні займають 5-7% території країни.

На даний час в Україні приблизно 6000 сміттєзвалищ є законними, а ще більш ніж 32 000 є стихійними та несанкціонованими, та становлять загрозу для навколишнього середовища.

Вирішення проблеми вимагає комплексного підходу. З метою надання якісних послуг з вивезення побутових відходів та охоплення всього населення цією послугою у 2016 році передбачено придбання на суму понад 50 млн. гривень більше 17 тис. контейнерів для збирання побутових відходів, з них біля 3 тис. контейнерів для роздільного збирання побутових відходів [1].

Почати слід з прививання молодшому поколінню культури сортування сміття. Доцільним буде установка контейнерів у дитячих садках та учбових закладах (школи, університети). Проведення якісної екологічно-освітньої роботи в учбових закладах допоможе виховати культуру сортування сміття у підростаючого покоління.

Необхідно також розробити комплекс заохочень для домоволодінь, що сортуватимуть тверді побутові відходи, наприклад зменшення квартирної плати. Крім того, це допоможе завантажити сміттєперероблювальні заводи, бо зараз вони завантажені лише на 40%. Реорганізація виробничого процесу на сміттєспалювальних заводах також буде доречною. Енергію від спалювання сміття можна використовувати для опалення багатоквартирних будинків або вироблення електроенергії. Сировина для сміттєспалювального заводу дешевше ніж вугілля та природний газ, якими зараз користуються теплоелектростанції.

Таким чином у Швеції 90% домоволодінь забезпечуються тепло- та електроенергією, що допомагає їй заощадити на закупці нафтопродуктів. А для рішення проблеми з викидами у атмосферу шкідливих речовин пропонується установка гігантських «пилососів», що були розроблені нідерландською компанією Envinity Group. Вони дозволяють пропустити через себе 80 тис. м³ повітря на годину, майже повністю позбавляючи його від частинок отруйних домішок. Встановлювати їх планується на дахах будівель, що знаходяться в безпосередній близькості до заводів.

Отже, новий підхід до осмислення проблем санітарного очищення міст та переробки відходів дає можливість не тільки поліпшити екологічний стан навколишнього середовища, а також принести фінансові результати підприємствам санітарної очистки та країни в цілому. А для реалізації перерахованих пропозицій необхідно в першу чергу сформувати відповідне

законодавство, розробити систему штрафів та заохочень, створити відповідну інфраструктуру, та виховувати у людей відповідального ставлення до сортування сміття.

Список ввикористаних джерел:

1. Інформація щодо впровадження сучасних методів та технологій у сфері поводження з побутовими відходами станом на 01.09.2016 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/zhkh/terretory/informatsiya-shhodo-vprovadzhennya-suchasnih-metodiv-ta-tehnologiy-u-sferi-povodzhennya-z-pobutovimi-vidhodami-standom-na-01-09-2016-roku/>
2. Переработка мусора (ТБО) в Швеции [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ztbo.ru/o-tbo/stati/stranni/pererabotka-musora-tbo-v-shvecii>

КІЛЬКІСНІ МЕТОДИ ОЦІНКИ ВПЛИВУ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

І. В. ПОКУЦА, канд. екон. наук, ас.
*Харківський національний університет
міського господарства ім. О. М. Бекетова
61002 Україна, м. Харків, вул. Маршала Бажанова, 17
pokutsa@ukr.net*

Для досягнення цілей сталого розвитку в економіці України необхідно встановлення балансу між задоволення сучасних потреб суб'єктів господарювання та захистом потреб населення в здоровому та безпечному навколишньому середовищі.

При проведенні кількісної оцінки впливу господарських процесів на навколишнє середовище доцільно виділити чотири основні групи методів: інженерні, модельні, експертні та соціальні. В 1967р. американським економістом-математиком Д. Гейлом в рамках математичного описання неокласичної економічної моделі зростання було сформульовано так звану «Проблему поїдання пирога» (Cake eating problem of Gale). Відповідно до неї, будь-який вид виробничого ресурсу можна представити у вигляді умовного «пирога» розміром F . Господарський суб'єкт, що споживає цей ресурс, діє протягом визначеного періоду часу t , тобто час є дискретною величиною. Умовно, цей вид ресурсу є єдиним до споживання, і «пиріг» не псується (тобто відсутня амортизація). За Д. Гейлом постановка задачі полягає у наступному: в кожний період часу ($t = 1, 2, 3 \dots T$) суб'єкту господарювання потрібно прийняти рішення про оптимальне споживання і заощадження цього ресурсу протягом кожного періоду часу і на тривалий період.

Транспонуємо задачу Д. Гейла на визначення оцінки впливу господарюючого суб'єкта на навколишнє середовище. Користуючись цією умовною моделлю, доповнимо умови про «не псування» природного ресурсу умовами необхідності дисконтування (тобто врахування часу споживання